

TÉZY NA ŠTÁTNE ZÁVEREČNÉ SKÚŠKY 2016/2017
ŠTÁTNA SKÚŠKA Z PEDAGOGIKY A EDUKÁCIE JEDNOTLIVCOV
S PORUCHAMI UČENIA, SPRÁVANIA A S NARUŠENOU KOMUNIKAČNOU
SCHOPNOSŤOU

1. Základná terminológia, Vývoj paradigiem ŠPU, premeny terapeutického prístupu k riešeniu ŠPU vrátane zmien inštitucionálneho charakteru a príslušnej legislatívy. Systémový prístup k riešeniu problémov na Slovensku a v európskych krajinách.
2. Legislatívny rámec vzdelávania (školský zákon, príslušné vyhlášky MŠMT).
3. Príčiny špecifických porúch učenia. Prejavy špecifických porúch učenia (dyslexia, dysgrafia, dysortografia).
4. Deficity dielčích funkcií. Primárna, sekundárna prevencia špecifických porúch učenia. Sekundárne a primárne dôsledky porúch správania a špecifické poruchy učenia.
5. Detailný rozbor symptomatiky ADD, ADHD. Hyperaktivita, impulzivita, poruchy pozornosti, osobnosť jedinca. Osobnostný rozvoj žiaka s ŠPU a CH (variabilita vývinu osobnosti). Definícia porúch správania v kontexte perspektívy kvality života. Porucha správania ako bariéra v prístupe k vzdelávaniu.
6. Aktéry edukácie – pedagóg, žiak s ŠPU a CH, kurikulum.
7. Preventívne a podporné opatrenia a ich aplikácia pri inkluzívnom vzdelávaní so zameraním na cieľovú skupinu žiakov; základné stratégie v práci pedagóga/špeciálneho pedagóga.
8. Korekcia ŠPU (zásady prístupy, metódy dyslexie, dysgrafie, dysortografie, dyskalkúlie a ďalších prejavov ŠPU).
9. Čitateľská gramotnosť, proces čítania a písania a jeho špecifiká. Metódy čítania a písania v edukácii na primárnom stupni vzdelávania na základnej škole.
10. Matematická gramotnosť, dyskalkúlia, metódy a zásady prístupu.
11. Vývin a špecifiká kognitívnych funkcií (sluchová percepcia, zraková percepcia, pamäť, myslenie).
12. Lateralita, pravoľavá orientácia, priestorová orientácia.
13. Špecifiká hodnotenia (školský zákon, formatívne hodnotenie, motivačné, diagnostické a sociálne funkcie hodnotenia). Hodnotenia podľa metodického pokynu na hodnotenie a klasifikáciu žiakov ZŠ č. 22/11 zo dňa 1.6.2011.
14. Komunikácia, komunikačné schopnosti, komunikačný proces. Význam komunikácie v živote človeka. Etapy komunikačného procesu.
15. Narušená komunikačná schopnosť (fonologická, fonetická, morfológicko-syntaktická, lexikálna a sémantická stránka reči u žiakov so špecifickými poruchami učenia).
16. Systém starostlivosti o osoby s narušenou komunikačnou schopnosťou u nás a v zahraničí. Platná legislatíva vzťahujúca sa k poskytovaniu logopedickej intervencie. Logopedická prevencia – primárna, sekundárna, terciárna. Rozvoj komunikačných schopností v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu.
17. Alternatívna a augmentatívna komunikácia – charakteristika systémov využívaných v našej praxi.
18. Systém starostlivosti a podpory v inkluzívnom vzdelávaní v Slovenskej republike.
19. Špecifiká prístupu a foriem v inkluzívnej edukácii (podmienky, princíp, individualizácia a diferenciacia).
20. Stratégie a štýly učenia u žiakov na základnej škole.
21. Sociálna inklúzia (učitelia, rodičia, terapeut, žiak, participácia rodičov pri naplňovaní edukačných potrieb cieľovej skupiny. Komunikácia s rodičmi, žiakmi a pedagógmi v inkluzívnej škole so zameraním na inklúziu cieľovej skupiny. Študijná a profesionálna orientácia žiakov s ŠPU (škola, rodina, kariérne poradenstvo). Prístupy a intervencie k jedincom s ŠPU v dospelosti.
22. Identifikovanie potrieb-motivácia, zvládanie záťaže a úspešnosť jedincov s ŠPU v procese učenia.
23. Participácia rodičov na naplňovaní edukačných potrieb cieľovej skupiny. Komunikácia s rodičmi, žiakmi a pedagógmi v inkluzívnej škole so zameraním na inklúziu cieľovej skupiny

TÉZY NA ŠTÁTNE ZÁVEREČNÉ SKÚŠKY 2016/2017
ŠTÁTNA SKÚŠKA Z PEDAGOGIKY A EDUKÁCIE JEDNOTLIVCOV
S PORUCHAMI UČENIA, SPRÁVANIA A S NARUŠENOU KOMUNIKAČNOU
SCHOPNOSŤOU

POVINNÁ LITERATÚRA

- BARTOŇOVÁ, M.-VÍTKOVÁ, M. 2013. *Vzdělávání se zaměřením na inkluzivní didaktiku a vyučování žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v základní škole*. Brno: MU, 2013.
- BARTOŇOVÁ, M. (ed). 2012. *Specifické poruchy učení*. Brno: Paido, 2012.
- BARTOŇOVÁ, M. 2014. *Students with Intellectual Disability in Inclusive Education Settings*. Brno: MU, 2014.
- BENDL, S. 2011. *Kázeňské problémy ve škole (Aktualiz. a dopl. vyd.)*. Praha: Triton, 2011.
- HARČARÍKOVÁ, T. 2011. *Pedagogika telesne postihnutých, chorých a zdravotne oslabených – teoretické základy*. Bratislava: Iris.
- KLENKOVÁ, J. 2006. *Logopedie*. Praha: Grada, 2006.
- MIKULAJOVÁ, M. - RAFAJDUSOVÁ, I. 1993. *Vývinová dysfázia. Špecifický narušený vývin reči*. Bratislava.
- MICHALOVÁ, Z. - PEŠATOVÁ, I. 2015. *Determinanty inkluzivního vzdělávání dětí s ADHD*. Ústí nad Labem: Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem, 2015.
- MIKOVÁ, S. - STANG, J. 2015. *Typologie osobnosti u dětí*. Praha: Portál, 2015.
- POKORNÁ V. 2010. *Vývojové poruchy učení v dětství a dospělosti*. Praha: Portál,
- PORTEŠOVÁ, Š. 2011. *Rozumově nadané dítě s dyslexií*. Brno: Portál, 2011.
- SERFONTEIN, G. 1999. *Potíže dětí s učením a chováním*. Praha: Portál, 1999.
- ŠAROUNOVÁ, J. 2014. *Metody alternativní a augmentativní komunikace*. Praha: Portál, 2014.